

Т. М. Пушкар, Л. О. Гендега
Житомирський державний університет імені Івана Франка

СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ СЛЕНГІЗМІВ У КІНО (НА ОСНОВІ МОЛОДІЖНОГО СЕРІАЛУ «ЯК Я ЗУСТРІВ ВАШУ МАМУ»)

Сленг – це особлива форма мовлення, яка використовується в певних соціокультурних групах або спільнотах, та має свої унікальні вирази, терміни та виразники, часто непов'язані з загальноприйнятою лексикою. Це – своєрідний секретний код, який дозволяє членам групи відчувати спільність та належність, а також виражати свою ідентичність та самовираження. У фільмах сленг часто використовується для побудови характерів, створення атмосфери та зміцнення емоційного зв'язку з глядачем.

Е. Матіелло визначає поняття сленгу так: «це неформальна, нестандартна, нетехнічна лексика, протиставлена нейтральній лексиці і яка складається в основному з синонімів до слів і виразів літературної мови» [3]. Сленг виконує такі функції: експресивна, естетична, ідентифікуюча (тобто, сленг дозволяє відокремити «своїх» від «чужих» і висловити ставлення до співрозмовника як до «свого»), відмінна (демонстрація своєї відмінності від інших) і стилістична, коли сленг виступає як маркер неформального спілкування між рівними учасниками комунікації.

Сленг відіграє важливу роль у фільмах. Вона полягає в створенні реалістичності, характеристизації персонажів та створенні атмосфери. У кіно сленгова лексика також має характерну функцію, тобто дозволяє створити образ певної соціальної групи, покоління чи конкретного персонажа. Сленг також може використовуватися для встановлення кращого «контакту» з аудиторією, особливо при зверненні до молодіжної аудиторії.

Використання сленгу в кіно допомагає зробити фільми більш цікавими та емоційно насиченими, поглиблює зв'язок з глядачем та робить їх більш автентичними.

Важливість вивчення сленгу і способів його перекладу постійно зростає в умовах міжнародних контактів, що розширюються, так як цей пласт лексики допомагає краще зрозуміти національно-специфічні особливості менталітету іншої культури. Особливо значуща роль сленгу у сфері культури, кіно, телебачення, індустрії розваг, оскільки саме там сленг знаходить широке вживання і спрямований на широке коло людей. Правильний переклад сленгу особливо необхідний у цій сфері для точної передачі значень, супутніх конотацій і образів. Результатом незнання сленгу можуть бути різного роду комунікативні невдачі, мовні помилки, інше сприйняття тексту при здійсненні акту міжкультурного обміну.

Переклад сленгізмів у кіно – це завдання, яке вимагає особливої уваги та обережності з боку перекладачів. Сленг, будучи невід'ємною частиною мови, є важливим елементом реалізму та аутентичності в діалогах персонажів кінофільмів. Однак, перекладачі стикаються з викликами та складнощами при спробі передати його відтінки, настрої та смислове навантаження.

По-перше, необхідно враховувати культурний контекст та аудиторію, для якої призначений фільм. Оскільки сленгові вирази можуть бути зрозумілими тільки в межах певної соціокультурної групи чи регіону, перекладач повинен знати як ці вирази вживаються в мові цільової аудиторії та забезпечити їх адекватний еквівалент у перекладі. Наприклад: *Eating a Sandwich* – це створений персонажем серіалу сленгізм, який означає «курити марихуану».

Друга проблема полягає у збереженні емоційного та експресивного забарвлення сленгових виразів. Часто вони мають відтінки, які важко передати словами, і тому перекладач повинен шукати креативні рішення, щоб зберегти їхню виразність та емоційну силу. Наприклад: *So you got canned, huh?* [2] // *Значить, виперли, так?*; *How wasted am I?* // *Нічого собі я бухий* [1].

Іноді перекладачі застосовують евфемістичний прийом перекладу для заміни грубої лексики з оригінального тексту на більш прийнятні та менш образливі вирази у перекладі. Це робиться через цензурні обмеження. Наприклад: *What the fuck are you doing here?* [2] // *Якого бiса ти тут робиш?* [1]; *Why the fucking riddles?* [2] // *Що ти мені хрень женеш?* [1]. У даному прикладі перекладач використовує прийоми адаптації, замінюючи вихідні лайливі слова на більш прийнятні у мові перекладу.

Третій аспект – це збереження аутентичності діалогів. Сленг допомагає створити образи персонажів, їхній характер та соціальний статус. Тому перекладач повинен знайти компроміс між точністю перекладу, збереженням відтінків та характеру мовлення кожного персонажа. Наприклад: *Hello, mean girl. Did you know there`s a special section in hell reserved for bullies? So, have fun!* [2] // *Привіт, гадина. Ти знала, що для задирак у неклі є окремий котел? Веселись!* [1].

Ще одним аспектом є врахування аудіо-візуального контексту. Деякі сленгові вирази важко передати з урахуванням відтінків звуку та образів на екрані. Таким чином, перекладач повинен адаптувати переклад таким чином, щоб він логічно вписувався у контекст сцени: *Hell knows. I think the foundation is shifting* [2] // *Та хрін його знає. Фундамент, на мою думку, повзе* [1]. У цьому прикладі перекладач вдається до дослівного перекладу.

Таким чином, при перекладі сленгових слів і виразів у серіалі «Як я зустрів вашу маму» перекладач вдається до кількох прийомів: пошук сленгових відповідей в українській мові, які збігаються зі сленгізмами у

вихідному тексті за сферою вживання, ступенем експресії та зниженості; частим прийомом також є генералізація, тобто переклад сленгізму в українському висловлюванні словом або виразом з більш загальним значенням і сферою вживання. Перекладач також використовує прийом конкретизації, замінюючи вирази із загальним значенням на більш конкретні і зрозумілі українському глядачеві.

У підсумку, переклад сленгу у кіно є складним завданням, яке вимагає від перекладача глибокого розуміння культурного та мовного контексту, креативності та вміння зберігати автентичність та виразність мовлення персонажів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

1. Як я зустрів вашу маму. URL: <https://userials.pro/5232-yak-ya-zustriv-vashu-mamu.html>
2. How I Met Your Mother Script. URL: https://www.dailyscript.com/scripts/How_I_Met_Your_Mother_-_Pilot.pdf
3. Mattiello E. An introduction to English slang: a description of its morphology, semantics and sociology. Milano: Polimetrica. 2008. 324 p.

Т. М. Пушкар, І. С. Левковський
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ АНГЛОМОВНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Художній переклад – це важливий механізм культурного обміну, який дозволяє передавати ідеї, концепції та емоції між різними мовами та культурами. Перекладачі зіштовхуються з численними викликами, коли перекладають художні тексти, оскільки їм потрібно передати не лише смислове навантаження, але й стиль, метафоричність та атмосферу оригіналу. Особливості англо-українського художнього перекладу становлять велике поле для дослідження.

По-перше, це – мовна і культурна відмінність. Англійська та українська мови належать до різних мовних груп, тому перекладачі повинні враховувати цю відмінність під час перекладу. Наприклад, деякі вирази, фразеологізми або культурні асоціації можуть мати різне значення або навіть бути відсутніми в іншій мові. Такі нюанси потребують ретельного вивчення та адаптації під час перекладу, наприклад: *There was no garret at all, and no cellar – except a small hole, dug in the ground, called a cyclone cellar* – *Горища не було*